

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2016. október 25.

OLASZ NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Általános útmutató

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

Olvasott szöveg értése

- **Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.**
- Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. **Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.**
- **A vizsgázó válaszaiban előforduló nyelvtani és helyesírási hibák csak akkor befolyásolják az adható pontszámot, ha miattuk érthetetlen a válasz.**
- Minden részfeladatra egy pont adható. Plusz pont vagy fél pont nem adható!

Compito 1 (6 pont)

1. H
2. F
3. B
4. A
5. I
6. E

Compito 2 (6 pont)

7. La Pasqua
8. L'Epifania
9. La festa della mamma
10. Il Carnevale
11. La festa degli innamorati
12. Il Ferragosto

Compito 3 (10 pont)

13. V
14. V
15. F
16. F
17. F
18. F
19. V
20. V
21. V
22. V

Compito 4 (8 pont)

23. Francia, Spagna
  24. (alla) cucina popolare / a quella popolare
  25. (quello che si produce) in fabbrica / il primo
  26. (i) paccheri e (gli) ziti
  27. farina e patate
  28. (un tipo di) formaggio / uno dei latticini in pasta filata/ uno dei formaggi più tipici della regione...
  29. (dal) 1570
  30. (il) baccalà
-

Nyelvhelyesség

- A nyelvhelyességi vagy helyesírási szempontból hibás megoldás nem fogadható el.
- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.

Compito 1 (7 pont)

1. ha condotto
2. è avvenuto
3. ha fatto
4. ha eseguito
5. è terminato
6. è andata
7. si sono potuti concentrare / hanno potuto concentrarsi

Compito 2 (8 pont)

8. con
9. nella
10. di
11. per
12. di
13. sulla
14. sul
15. da

Compito 3 (7 pont)

16. stessi
17. te
18. proprio
19. quel
20. quando
21. quel
22. questo

Compito 4 (8 pont)

23. presso
24. parleremo
25. portato
26. possiate
27. successiva
28. svolte
29. degli
30. adottate

Hallott szöveg értése

- **Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.**
- **A vizsgázó válaszaiban előforduló nyelvtani és helyesírási hibák csak akkor befolyásolják az adható pontszámot, ha miattuk érthetetlen a válasz.**

Compito 1 (8 pont)

1. cravatte
2. crema per il viso
3. libro / libri
4. bagnoschiuma / schiuma da bagno
5. materiale sportivo / materiale riguardante il calcio / materiale sul calcio
6. scatole (di latta)
7. oggetti tecnologici
8. jeans

Ho un debole per...

Laura

Io adoro le borse: fosse per me, ne comprerei sempre! Devo dire però che non sono una di quelle fissate con la marca, per cui in realtà la spesa è sempre abbastanza contenuta.

Niccolò

C'è stato un periodo in cui non riuscivo a fare a meno di acquistare tutte le cravatte belle che vedevo, sono arrivato ad averne un centinaio. A volte le compravo senza neanche pormi il problema di "con cosa metterle" e ora ne ho alcune che non userò mai.

Gaia

Mi soffermo spesso a guardare le vetrine e, con l'inizio dei saldi, penso che acquisterò qualcosina. E naturalmente comprerò l'ennesima crema per il viso, sembra che io le mangi!

Simone

Non riesco a uscire da una libreria senza acquistare. Anche se ci vado per un acquisto mirato poi mi aggiro fra gli scaffali, sfoglio, leggo qua e là e, quando qualcosa mi colpisce, è fatta.

Martina

Possiedo fidelity card di un paio di negozi famosi e, quando ne trovo qualcun altro, devo assolutamente entrare a dare un'occhiata. I bagnoschiuma sono i miei preferiti, perché non amo impiasticciarmi né con creme né con trucchi.

Enzo

Collezione sin dall'adolescenza materiale sportivo riguardante il calcio. Oggi posso dire che il mio appartamento è un piccolo "archivio" perché il ripostiglio e la mia camera sono zeppi dei miei tesori.

Maria

Se vado in un mercatino dell'usato cerco subito le vecchie scatole di latta decorate. In realtà non mi interessa proprio che siano vecchie anzi, se lo sono troppo nemmeno le compro, ma i vecchi disegni mi affascinano molto più dei nuovi e quando ne trovo una in buone condizioni non riesco a non portarmela a casa.

Pietro

L'acquisto facile ce l'ho per gli oggetti tecnologici, ma sempre effettuando mille ricerche e cercando sempre il negozio o il sito dove pagare il meno possibile.

Valeria

Di recente credo mi stia venendo una fissa per i jeans, se ne trovo un tipo che mi piace, non riesco ad aspettare e li compro subito... e non me ne pento!

(www.mailamici.it)

Compito 2 (8 pont)

- 9. V
- 10. V
- 11. F
- 12. V
- 13. V
- 14. V
- 15. F
- 16. F

"Così ho cresciuto una campionessa"

Roberto Pellegrini apre il suo diario e racconta i dieci anni più importanti della figlia, la regina del nuoto.

Caro diario, ti scrivo i miei dieci anni con una figlia campionessa. Sono un papà che aveva paura di mostrare il cuore, ora invece basta niente per scassinarmelo. Ho imparato a sentire, a piangere, ad ascoltare il mio respiro. È stata mia figlia, Federica, a farmi questo. In dieci anni mi ha cambiato, sono diventato una spugna, assorbo e rilascio.

Mi sono venute le lacrime anche la scorsa settimana, per scherzo è piombata nel mio letto con il fratello, come quando erano piccolini, ma ora sono giganti e l'hanno rotto. Anche la mia schiena ha pianto di dolore. Lei non sa che io ti scrivo, che a volte la maledico, perché mi fa arrabbiare, e che maledico anche me perché almeno una volta non ho saputo proteggerla. Ha sofferto perché io mi ero fidato e causare il male che devasta tua figlia, è una cosa che non ti perdoni mai.

Io sono il signor Roberto Pellegrini, 55 anni. Di avere due figli l'ho deciso con mia moglie Cinzia. Ci siamo trovati in un ristorante a Venezia e mi ha detto subito: «Voglio due bimbi, altrimenti se ne facciamo solo uno cresce viziato e signorino come te». E io in sala parto mi sono messo la polo viola, che ora è incorniciata a casa, dopo che mia moglie voleva buttarla via. Federica è nata il 5 agosto 1988 a Mirano alle 4.55 del mattino: 4 chili e 90 grammi. Due anni dopo è arrivato Alessandro.

Diario, ti scrivo dal 2003, da quando di nascosto l'ho seguita a Barcellona. Lei non voleva, mi ha detto: «Non ti presenti mica al debutto mondiale dando la mano a papà? Così ti ridono tutti dietro». Non aveva ancora quindici anni, ci teneva a fare la grande. *(www.repubblica.it)*

Compito 3 (8 pont)

A pont akkor is megadható, ha a vizsgázó nem húzta alá a javítandó elemet.

- 17. Per il regista la scuola è un ambiente in cui si incrociano destini di vecchi e giovani.
adulti
- 18. Il regista mostra che c'è sempre qualcuno che prova a fare qualcosa per rendere sopportabile la scuola.
migliore
- 19. Il romanzo omonimo di Marco Lodoli gliel'ha consigliato la sceneggiatrice.
produttrice
- 20. L'autore del romanzo fa l'insegnante e parallelamente anche lo psicologo.
scrittore
- 21. Il regista crede che sia fondamentale rimettere al centro della scuola le figure degli insegnanti e dei presidi.
ragazzi
- 22. I ragazzi della IV F sono stati scelti da venti licei di Roma.
diversi

23. La sequenza finale passa lentamente sui libri vuoti.

banchi

24. Alla fine del film si sentono le voci provenienti dal cielo.

corridoio

Il rosso e il blu – intervista al regista, Giuseppe Piccioni

Il rosso e il blu, il nuovo film di Giuseppe Piccioni, racconta di un intreccio di storie scolastiche che vedono coinvolti la preside, i professori e gli studenti di un liceo romano.

Fare oggi un film sulla scuola non è cosa facile.

“Il film nasce semplicemente dal mio desiderio di raccontare quel che accade nell'ambiente in cui si incrociano destini di adulti e di giovani.”

Cosa ha spinto Giuseppe Piccioni a fare un film di questo tipo?

“Io faccio i film per dire qualcosa di mio. Non volevo limitarmi a dire che la scuola è in crisi. Nel film mostro che c'è sempre qualcuno che prova a fare qualcosa per renderla migliore, c'è sempre qualcuno che non si arrende.”

Il film è stato tratto dall'omonimo romanzo di Marco Lodoli. Come l'ha scoperto?

“Me l'ha consigliato la produttrice. Ho cercato dall'inizio una storia normale, una scuola normale con i disagi di oggi, e ho colto subito al volo l'occasione di leggere un romanzo ambientato tra i banchi di scuola con lo sguardo di un autore che insegna e parallelamente fa anche lo scrittore.”

Cosa ricorda dei suoi tempi della scuola?

“Per me la scuola ha avuto un effetto ritardato perché solo ora mi rendo conto di quanto sia stato importante l'aiuto di certi professori. Solo oggi capisco come abbiano aiutato tutti noi a diventare esseri umani. Credo che sia fondamentale rimettere al centro della scuola le figure degli insegnanti e dei ragazzi, anziché pensare alle lavagne multimediali, anche perché i ragazzi sono e saranno sempre più informatizzati rispetto alle tecnologie offerte dalla scuola.”

Come e dove avete trovato i ragazzi della IV F?

“Abbiamo fatto dei provini in diversi licei di Roma e abbiamo composto la classe cercando di fare gruppo tra i ragazzi e trasformarli in 'veri' compagni di scuola.”

La sequenza finale che passa lentamente sui banchi vuoti, lascia un grande senso di malinconia.

“Volevamo che l'energia degli studenti che aspettano impazienti l'ultima campanella dell'anno rimanesse rinchiusa in quel silenzio. E mentre l'operatore aspettava il mio stop dopo la fuga dei ragazzi, è arrivata davanti ai nostri occhi la sequenza più bella per chiudere il film: le voci provenienti dal corridoio ed i banchi vuoti a raffigurare un teatro senza attori sul palcoscenico.”

(adattato da www.movieplayer.it)

Átváltási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
24	30
23	29
22	27
21	26
20	25
19	24
18	22
17	21
16	20
15	19
14	17
13	16
12	15

Feladatpont	Vizsgapont
11	14
10	12
9	11
8	10
7	9
6	7
5	6
4	5
3	4
2	2
1	1
0	0

Az íráskészség értékelése

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	4
Szókincs, kifejezésmód	4
Nyelvhelyesség, helyesírás	4
Összesen	12

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta őket; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondat szerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Értékelési skála (első feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. A szöveg nem rövidebb, mint a megadott hosszúság.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a harmadikat csak részben.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a harmadikat egyáltalán nem; illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak egyet vagy kettőt részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 225 szót**, *A feladat teljesítése* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A feladat teljesítése szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **60 szónál rövidebb**.

Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a mondanivaló megértését is.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a szöveg megértését.

Nyelvhelyesség, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondatszerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára és az igényes mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, és nem törekszik igényes mondatszerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló, vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	6
Szövegalkotás	2
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvhelyesség, helyesírás	5
Összesen	18

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, milyen mélységben tárgyalta őket, mennyire sikerült a témát tágabb kontextusba helyezni és érvekkel alátámasztania véleményét; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok, az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése; megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondat szerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Értékelési skála (második feladat)

Tartalom és szöveg hosszúsága

6 pont	5–4 pont	3–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően kidolgozta. A szöveg nem rövidebb, mint a megadott hosszúság.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül kettőt megfelelően dolgozott ki, a harmadikat csak részben (5 pont), illetve egy irányító szempontot megfelelően, a másik kettőt részben (4 pont).	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a harmadikat egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **megaladja a 375 szót**, *A feladat teljesítése* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.
A feladat teljesítése szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **100 szónál rövidebb**.

Szövegalkotás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok, érvek elrendezése logikus. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hozott létre. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű, sok a gondolatismétlés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.

Szókincs, kifejezőmód

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a szöveg megértését is.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a mondanivaló megértését.

Nyelvhelyesség, helyesírás

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondat szerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz.	A vizsgázó törekszik az igényes nyelvtani szerkezetek használatára, az igényes mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, nem törekszik igényes mondat szerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.